

Designul unei cercetări pedagogice - abordare pragmatică -

Silvia NEGRUȚIU*

Abstract: *The Design of a Pedagogical Research – pragmatic approach.* The author pragmatically illustrates the design of a pedagogical research regarding the possibility of educating students for archetypal values. She establishes the purpose and the objectives of the research, formulates the hypothesis she starts from, mentions the variables involved in the research, describes the group of subjects and the process of selecting the survey questions, the stages and the methodology of the research, the financial resources involved, the evaluation and assessment strategy of the survey results, the methodology of data processing, and the capitalisation possibilities.

Keywords: *research design, hypothesis, variables, archetypal values, subject group, survey questions.*

Realizarea design-ului unei cercetări este o etapă de ordonare a pașilor de parcurs în demersurile investigative, o activitate de concepere a unui proiect de cercetare coerent, dar nu rigid, permițând a fi ameliorat pe parcurs, în cazul în care se impun modificări.

* PhD, Assistant Professor, The University of Arts, The Department of Teachers Training, Târgu-Mureș, Romania.

Recurgem la prezentarea pragmatică a pașilor străbătuți de noi în derularea unei cercetări pedagogice realizate cu elevi de vârstă școlară mică.

1. Stabilirea scopului și a obiectivelor cercetării

Scopul/finalitatea educațională generală a cercetării a fost acela/aceea de a le facilita elevilor contactul cu valori populare românești, de a orienta și sprijini demersurile lor de înțelegere, de acceptare, asumare și interiorizare a acestor valori, de a-i ajuta să se formeze și să se informeze, în activități de valorificare și valorizare a tradiției populare românești. Finalitățile educaționale cu generalitate mai mică, pe care le-am propus, au vizat cele două dimensiuni ale procesului instructiv-educativ, între care există interrelaționări firești și necesare: dimensiunea informativă și dimensiunea formativă.

Obiectivele pentru elevi, care au vizat dimensiunea informativă:

O₁ – să descrie într-un limbaj simplu costumul național, o casă țărănească, un sat, un obicei etc. pe baza experiențelor proprii și a sentimentelor generate de acestea;

O₂ – să culeagă informații despre practici întâlnite în viața satului, despre sărbători religioase, tradiții, obiceiuri agrare etc.: acțiuni, implicații afectiv-emoționale, atitudini, conduite;

O₃ – să explicitizeze multidimensionalitatea muncii, culegând informații de detaliu dintr-o seară de șezătoare, dintr-o muncă în clacă: cântece, obiceiuri amuzante, munci, povești, legende ș.a.m.d.

O₄ – să condenseze în registrul propozițional și în cel iconic esența activităților și a implicațiilor lor afective, cognitive, atitudinale și comportamentale;

O₅ – să redea esența valorilor populare vehiculate în cadrul cercetării prin activități de învățare experiențială și prin cooperare;

O₆ – să realizeze serbări de Crăciun, interpretând roluri corespunzătoare jocurilor de rol „Colindatu’ cu ața cu scăluș”, „Umblatu’ cu Chiralesa” etc.

Obiectivele pentru elevi, care au vizat dimensiunea formativă:

O₁ – să desprindă trăsături specifice poporului român: optimismul, simțul umorului, respectul față de semenii, atitudinea corespunzătoare față de alteritate, hărnicia, empatia, spiritul de întraajutorare, înțelepciunea, puterea de a lupta pentru propriile credințe, caracterul luptător, prețuirea muncii și a produselor muncii, cultul față de muncă;

O₂ – să interiorizeze și să asimileze valori populare legate de munca pământului și de taine și evenimente din viața oamenilor;

O₃ – să realizeze reflecții personale/individuale și de grup, prilejuite de diferite evenimente din viața satului;

O₄ – să demonstreze sensibilizare și interes față de tradițiile și obiceiurile populare printr-un grad înalt de (auto)motivare în direcția receptării și interiorizării valorilor naționale;

O₅ – să manifeste atenție și responsabilitate pentru redactarea corectă și îngrijită a produselor scrise ale învățării: compuneri, texte, eseuri, poezii;

O₆ – să manifeste implicare activă și responsabilitate în alegerea și interpretarea rolurilor, precum și în dezbaterile colective a jocului de rol.

Obiectivele cercetării pentru cercetător:

O₁ - să organizeze, să coordoneze și să evalueze procesul instructiv-educativ, să construiască secvențele de învățare și auto-învățare, succesiunea și interdependența acestora;

O₂ - să urmărească formarea și dezvoltarea *deprinderilor de învățare*, teoretice și practice;

O₃ - să dezvolte *spiritul critic și autocritic* la elevi și să promoveze spiritul de cooperare, de comunicare și ajutor reciproc, întâlnit în viața satului;

O₄ - să înțeleagă importanța cunoașterii, valorificării și promovării culturii populare tradiționale, pentru a reuși să o inducă și elevilor.

2. Formularea ipotezei cercetării

În acțiunea de cercetare (longitudinală) întreprinsă, am pornit de la **ipoteza generală**: *La clasele primare, aplicarea unui curriculum bazat pe tradiții facilitează organizarea unor situații de învățare eficiente, flexibile și personalizate, funcție de particularitățile de vârstă și psihoindividuale ale elevilor, precum și trăirea unor experiențe de învățare cu efecte formative și informative certe.*

3. Stabilirea variabilei independente și a variabilelor dependente

Categoriile de variabile implicate în activitatea noastră de cercetare au fost:

variabila independentă – *valorificarea elementelor de tradiție în procesul instructiv-educativ;*

Influențele exercitate de variabila independentă au fost urmărite pentru următoarele variabile:

variabilele dependente – *gradul de recunoaștere/ acceptare a valorilor tradiționale, arhetipale, gradul de profunzime a înțelegerii lor și de decodificare, măsura în care ele sunt interiorizate și traduse în atitudini și comportamente.*

4. Stabilirea eșantionului de subiecți

În derularea cercetării pedagogice, am utilizat **tehnica eșantionului/grupului unic**. Aceasta se bazează pe utilizarea aceluiași grup (atât experimental, cât și de control), căruia i se aplică variabila independentă sau variabilele independente,

urmărindu-se și cuantificându-se efectul acestora în etape diferite. Tehnicii grupului unic îi corespunde un **design experimental intrasubiecți**, care presupune urmărirea grupului în toate etapele experimentului și analizarea evoluției sale.

Menționăm că în etapa formativă, eșantionul de subiecți a fost compus din 30 elevi, deoarece activitățile formative s-au focalizat doar asupra acestora, având în vedere finalitățile propuse prin realizarea cercetării: proiectarea și implementarea unui curriculum al valorilor arhetipale în învățământul primar.

O ilustrare a designului experimental intrasubiecți este următoarea:

<i>Pretest</i>	Intervenție	<i>Posttest</i>
<i>Eșantionul experimental</i>	<i>Ree*</i>	<i>Ree**</i>

Diferența dintre rezultate: $R_{ee}^{**} - R_{ee}^{*}$ reprezintă influența factorului experimental introdus, respectiv a variabilei independente/intervenției, unde:

R_{ee}^{**} , R_{ee}^{*} = rezultatele eșantionului experimental în post-test, respectiv pre-test

ee = eșantion experimental

5. Alcătuirea eșantionului de conținut

Pentru stabilirea eșantionului de conținut am ținut seama de aspectele organizării, proiectării, desfășurării și evaluării activității didactice cu elevi de vârstă școlară mică și de principiile abordării socio-constructiviste ale învățării.

Eșantionul de conținut a fost stabilit astfel, încât unitățile de învățare/de conținut:

- să fie corelate experienței de viață a elevilor, cunoștințelor lor anterioare (de exemplu țesutul în războiul manual, în șezătoare, l-am înțeles ca fiind o prelungire a lecțiilor de abilități practice cu tema „Să țesem frumos”);

- să fie relevante, importante pentru formarea personalității elevilor și pentru construirea propriei lor cunoașteri pe o temă

dată (de exemplu tema „Modul de instruire și educare a elevilor în trecut și astăzi”);

- să fie accesibile, cu un grad „optim” de dificultate, noutate, complexitate, astfel încât să reprezinte elemente interesante, atractive;

- să țină cont de caracteristicile individuale și psihopedagogice ale vârstei școlare mici.

Menționăm câteva conținuturi pe care le-am selectat spre a fi studiate în perioada derulării experimentului:

- conținuturile cursului opțional „Cultură și Civilizație Românească”;

În ceea ce privește predarea acestora, subliniem preocuparea cercetătorului de a parcurge demersuri de predare-învățare organizate într-o structură algoritmică identică, ce a inclus:

1. elementul de tradiție;
2. corespondentul acestuia în context școlar/social;
3. similitudinile și diferențele dintre elementul de tradiție și corespondentul școlar/social al acestuia;
4. activitate practic-aplicativă: corespondentul școlar al elementului de tradiție.

Un exemplu ilustrativ ar fi următorul:

1. Șezătoarea populară, soluție a trebuințelor sătencelor;
2. Șezătoarea literară, soluție a nevoilor scriitorilor;
3. De la șezătorile populare la șezătorile literare;
4. Șezătoare literară – activitate practic-aplicativă.

Conform acestei structuri algoritmice, elevii au fost plasați în situații de învățare oferite de „viața satului” (șezătoarea populară), apoi în situații de învățare preponderent intelectuale (șezătoarea literară), în care erau stimulați să-și pună în lucru operațiile superioare ale gândirii (analiza, sinteza, abstractizarea și generalizarea) pentru a realiza o prezentare „față în față”: element de tradiție - corespondent școlar/social, respectiv șezătoare populară - șezătoare literară. Astfel, elevii erau sprijiniți în demersuri de a descoperi similitudini și diferențe între cele două elemente, inclusiv în demersuri de a descoperi evoluția

primelor și mutațiile produse în cadrul lor, înspre „nașterea” șezătorilor literare. Activitatea practic-aplicativă, în cazul de față șezătoarea literară, venea să încheie un ciclu de învățare cu tema șezătoarea, deschizând drum unei alte unități de învățare și altor conținuturi. În felul acesta, elevii au studiat aproape toate elementele de tradiție ale satului care stau la baza practicilor lor școlare, educaționale, trăind experiențe de învățare pozitive, din cele mai diverse.

- elemente de tradiție inserate spontan în procesul instructiv-educativ, prin intermediul scenariilor educaționale;
- proiecte de cercetare a unor practici întâlnite frecvent în viața satului.

6. Etapele cercetării

A realiza o cercetare pedagogică înseamnă a parcurge anumite etape și subetape între care există interrelaționări firești. Acestea sunt:

Pregătirea cercetării – cuprinde următoarele subetape: delimitarea problemei/temei de cercetat, proprie domeniului educațional, formularea clară și precisă a acesteia, documentarea asupra problemei de cercetat, proiectarea activității de cercetare, care presupune stabilirea obiectivelor, formularea ipotezei și elaborarea proiectului (planului) cercetării.

Desfășurarea cercetării pedagogice – presupune aplicarea în practică a proiectului cercetării, având drept scop verificarea ipotezei prezentate. În cadrul derulării cercetării se înregistrează datele semnificative ale acesteia: date referitoare la variabile, condiții de desfășurare a activității instructiv-educative, metodică activităților, metode de evaluare inițială (pre-testare), continuă, sumativă (post-testare) și la distanță (re-testare).

Finalizarea cercetării – presupune analiza, prelucrarea și interpretarea datelor obținute, elaborarea concluziilor cercetării, valorificarea cercetării și popularizarea activității desfășurate de cercetător.

Ne vom referi în continuare la demersul experimental propriu-zis al cercetării noastre, care constă în parcurgerea următoarelor etape: etapa constatativă/preexperimentală/ Pre-testul, experimentul propriu-zis, evaluarea sumativă (Post-testarea) și evaluarea la distanță (Re-testarea).

Etapa constatativă/preexperimentală/Pretestul.

Obiectivele principale ale acestei etape au constat în stabilirea eșantioanelor de subiecți ale etapei constatative și evaluarea opiniei acestora privind orientarea prospectivă a procesului instructiv-educativ spre un curriculum bazat pe valorile arhetipale. Tot în această etapă a fost administrat elevilor testul inițial de cunoștințe (Pre-testul).

Experimentul propriu-zis. A fost etapa cea mai extinsă, din punctul de vedere al derulării în timp, a reprezentat etapa activităților formative, cu gradul cel mai înalt de originalitate, de noutate a investigațiilor practic-aplicative întreprinse, al cărei obiectiv principal a fost introducerea variabilei independente la grupul experimental (care a fost și grup de control). Pe întreg parcursul etapei am monitorizat și am înregistrat modificările produse la nivelul variabilelor dependente.

Evaluarea sumativă (Post-testarea). S-a aplicat testul de evaluare sumativă (Post-testul), urmărindu-se raportarea datelor înregistrate la cele din Pre-test. Compararea rezultatelor din cele două momente are rolul de a confirma ipoteza, dacă rezultatul este diferit de 0, sau de a o infirma, dacă rezultatul este 0.

Evaluarea la distanță (Re-testarea). Scopul Re-testării a fost verificarea stabilității, a trăinicieii achizițiilor cognitive, atitudinale și comportamentale înregistrate în etapa postexperimentală. Re-testarea are și rolul de a reconfirma ipoteza cercetării, de a înlătura eventualele suspiciuni că rezultatele s-ar datora unor cauze subiective, anumitor circumstanțe, întâmplării etc.

7. Metodologia cercetării

În funcție de finalitățile propuse, de ipoteza formulată, pe parcursul cercetării au fost utilizate o multitudine de metode de

cercetare, dintre care enumerăm: ancheta directă/orală, ancheta pe bază de chestionar, testul pedagogic de cunoștințe, testul sociometric, observația directă asupra comportamentului elevilor, auto-observația, metode de autocunoaștere și intercunoaștere, metode pentru stimularea comportamentelor pozitive ale elevilor, metode de gândire critică (Ciorchinele, Procedeele recăutării, Cvintetul etc.), analiza produselor activității subiecților educației, cercetarea bazată pe proiect, experimentul psihopedagogic/didactic, metoda de investigare bazată pe acțiune directă, metoda observației sistematice, metoda convorbirilor, sub ambele forme: colectivă și individuală, discuțiile, metoda interviului, metode de interpretare calitativă și cantitativă, grafice statistice, diagrame de structură, diagrame de comparație, *Testul Pearson* (pentru calcularea semnificației statistice), prin folosirea programului *GraphPad InStat 3* și a *Tabelelor de contingență 2x2*.

Realitatea lumii satului și valorile acesteia au fost cercetate de către elevi cu ajutorul *metodei proiectelor*, care i-a plasat în diverse situații de cercetare. În demersurile de investigare, cercetare și descoperire, pe care elevii au fost solicitați să le efectueze, aceștia s-au implicat atât cognitiv și psihomotoriu, cât și afectiv.

Tipul de învățare promovat a fost *învățarea experiențială*, bazată pe trăirea unor experiențe de învățare active, interactive, creatoare, euristice, prin receptare, cooperative, experimentale, care i-au influențat din punct de vedere cognitiv/intelectual, afectiv, atitudinal, comportamental.

Am observat, sistematic, angajarea elevilor în secvențe de investigare a realității observate nemijlocit prin participare și implicare efectivă în acțiuni specifice lumii satului. *Învățarea prin cooperare* și *descoperirile didactice* s-au realizat fie în modalități individuale, fie în modalități colective, în ambele variante înregistrându-se dezvoltări ale motivației elevilor și stimulări ale operațiilor superioare ale gândirii lor.

Principala metodă de colectare a datelor a fost metoda observației. Referitor la utilizarea metodei observației, în studiul

șezătorilor populare, de exemplu, ne-am propus următorul set de exigențe:

- planificarea, organizarea, dirijarea și desfășurarea observației să se subordoneze scopurilor și obiectivelor precizate de la începutul observării;

- să asigurăm condiții de desfășurare naturală a fenomenelor educaționale (elevii au intrat pe rând la războiul de țesut, exersând, cu ajutor, țesutul);

- să înregistrăm și să descriem cât mai fidel datele (am utilizat și mijloace tehnice moderne: reportofon, casetofon, aparat de fotografiat, pe lângă carnețel și creion);

- să consemnăm prompt, imediat, atât faptele derulate, cât și datele observate, pe cât posibil fără ca femeile din șezătoare să-și dea seama de acest lucru (elevii au consemnat datele în carnețelul de teren; și-au notat mai ales denumirea uneltelor din șezătoare: furca, fusul, suveica, sucala etc. și obiceiuri amuzante practicate în sat: bărdăuța, poștașul);

- să urmărim același fenomen, obiectiv, în ipostaze (condiții) diferite (de exemplu, războiul de țesut și țesutul la război) și să confruntăm datele pentru fundamentarea informațiilor obținute și a concluziilor observării;

- să asigurăm un caracter activ-participativ al observării: elevii au văzut mai întâi cum funcționează războiul de țesut, apoi au intrat ei înșiși să țasă; au văzut cum se fac țevi cu sucala, apoi au făcut singuri țevi...;

- să finalizăm observația, formulând aprecieri, concluzii și propuneri.

Ca metodă de colectare a datelor, metoda observației a presupus urmărirea intenționată, metodică și sistematică a șezătorii provocate, în scopul explicării și înțelegerii ei și a putut fi utilizată datorită contactului direct al elevilor cu această practică din viața satului.

Observația nu s-a redus la contemplarea șezătorii populare, ci a implicat analiza atentă a obiectelor și practicilor din șezătoare, interpretări abile, comparații, corelări și interrelaționări cu alte obiecte și fenomene. Momentul de percepție senzorială a

obiectelor din șezătoare a deschis calea reflecțiilor personale, a operațiilor mintale, a raționamentelor, a judecăților, a interpretărilor etc., asupra celor observate, precum și calea *demersurilor științifice*, care urmau să dezvăluie relația cauză-efect, aflată în spatele faptelor observate.

Pentru o mai mare precizie și rigoare, am recurs la *experimentul psihopedagogic* sau *experimentul didactic*. Acesta presupune producerea deliberată a acțiunilor educaționale din șezătoare în vederea studierii lor aprofundate în condiții de manifestare favorabile, în vederea observării, cuantificării și evaluării factorilor care le influențează sau le determină.

Scopul experimental a fost acela de a confirma sau infirma ipoteza cercetării: „Dacă elevii ar cunoaște mai multe amănunte legate de tradiție, atunci ar înțelege-o și ar prețui-o” și, eventual, de a sugera alte întrebări sau ipoteze.

Am utilizat experimentul colectiv și de laborator, deoarece șezătorea a fost „provocată”, desfășurată în condiții deosebite, într-o cameră special amenajată.

Elevii aveau roluri precise, stabilite cu aproximativ două săptămâni înainte de realizarea investigației. Șase grupe a câte 4 elevi urmau să consemneze informații ce pot fi culese în cadrul unei șezători:

- fotografierea uneltelor de lucru din șezătoare;
- descrierea unor obiceiuri amuzante practicate în șezătoare;
- notarea informațiilor despre muncile din șezătoare;
- înregistrarea unor cântece populare ce se cântă în șezătoare;
- înregistrarea de colinde;
- schițarea unor imagini-simbol, ce pot fi redată în desene sau picturi, care pot constitui afișe pentru șezătorea organizată la nivelul clasei (Serbarea de Crăciun, regizată în urma studiului șezătorilor);
- culegerea informațiilor referitoare la obiceiuri laice practicate cu ocazia unor sărbători religioase de peste an (Obiceiul Sângorzului → Sf. Gheorghe – 23 aprilie;

Blagoveșteniile → Buna Vestire – 25 martie; Pogănicu’ – a treia zi de Sf. Paști...);

- culegerea informațiilor despre obiceiuri practicate cu ocazia unor taine din viața omului (nunta, moartea...)
- culegerea informațiilor despre obiceiuri care se referă la munca câmpului („Cununa grâului” → pentru prima fată care termina secerișul în sat; „Pogănicu’” → feciorul care ieșea primul la arat...).

Toate informațiile culese aveau să fie valorificate în compuneri individuale și în realizarea portofoliilor de grup.

Pe parcursul investigației experimentale a fost utilizată *metoda convorbirilor*, sub ambele sale forme: colectivă și individuală.

În etapa experimentului propriu-zis s-a recurs la convorbiri individuale și colective cu elevii (legate de tehnica depănatului, a țesutului la război, a torsului etc.), pentru a se colecta date cât mai relevante în legătură cu șezătorile populare. Astfel, s-au vizat următoarele obiective:

- trăirea, de către elevi, a unor experiențe de învățare și auto-învățare, în condiții de participare activă la o șezătoare populară adevărată;

- cunoașterea opiniei elevilor despre obiectele și practicile întâlnite în șezătoare;

- cunoașterea opiniei elevilor, referitoare la tehnicile de lucru experimentate (torsul, țesutul, făcutul țevilor cu sucala etc.), despre influența acestora asupra modului de învățare și asupra procesului auto-învățării;

- depistarea și depășirea dificultăților în învățare, întâmpinate în condiții experimentale;

- familiarizarea elevilor cu activitatea de reporter, prin adresarea corectă a întrebărilor, prin utilizarea reportofonului, a camerei de filmat, a aparatului de fotografiat;

- formarea și/sau dezvoltarea unor priceperi, deprinderi și comportamente de comunicare, precum și a unor abilități practice.

Am utilizat și *interviul* de grup, nestructurat, de profunzime. Discuțiile au fost total libere, spontane, cu toate

femeile din șezătoare. Am putea să îl numim focus-group prin tehnica cercului, prin participarea la brainstorming.

În momentul formării celor 6 grupe de „cercetători”, am recurs la *testul sociometric*. Întrebările au fost elaborate în funcție de criteriul „Munca de cercetare prin cooperare”, pentru o cercetare cu tema „Valorificarea tradiției populare în învățământ”.

8. Resurse materiale implicate în cercetare

Pentru că cercetarea a început în sala de clasă, s-a derulat în sate – Șerbeni și Sânmihaiu de Pădure, uneori în muzee de etnografie și folclor – Reghin și Tîrgu-Mureș, alteori la domiciliul elevilor și a revenit în sala de clasă, la Colegiul Național „Unirea” din Tîrgu-Mureș, în demersurile noastre de cercetare a fost nevoie de multe și variate resurse materiale: manuale școlare, dicționare, casete audio, casetofon, reportofon, filme didactice, carnețele de teren și instrumente de scris, aparate de fotografiat și de filmat, mașini de transport, locuri de cazare și alimente pentru elevi, materiale intuitive aparținând civilizației și culturii populare (furca de tors, fusul, caierul – de lână, cânepă, in; războiul de țesut, sucala, suveica, ițele, spata, călcătorii; bătele pentru chemători și pentru „călușer”; „steagul” pentru nuntă, costume naționale – bărbățești și femeiești; lucruri țesute în război – pânzeturi, cuverturi de pat, ștergare, țoale; documente istorice, folclor etc.), răboj, reviste vechi (*Comoara satelor* -1923) etc.

9. Modalități de valorificare și popularizare a activităților desfășurate de cercetător

O cercetare nu se încheie decât odată cu valorificarea și popularizarea acesteia. O

analiză cantitativă, urmare a prelucrării și interpretării datelor cercetării, conduce la formulare de concluzii, prin raportare continuă la finalitățile proiectate de cercetător. Analiza calitativă poate fi valorizată, valorificând observațiile realizate de către cercetător pe parcursul investigațiilor, criticile, reflecțiile, intervențiile, propunerile lui etc. Pot fi elaborate studii sau

articole, în reviste de specialitate, realizate comunicări științifice, lucrări metodico-științifice pentru obținerea gradului didactic I, cărți, teze de doctorat etc.

Concluzii

Bazându-ne pe faptul că o practică reușită începe de la o teorie clară, credem că anticiparea mentală a etapelor ce urmează să fie parcurse în derularea unei cercetări psihopedagogice deschide calea unei proiectări scriptice clare, coerente, complete, posibil de implementat și cu mari șanse de reușită.

Realizarea designului unei cercetări reprezintă dimensiunea teoretică a cercetării, proiectul care ghidează, pragmatic, acțiunile ce vor fi întreprinse în numele unor finalități prescrise, unele cu un grad mare de generalitate, altele cu grad de generalitate mai mic, unele vizând dimensiunea informativă a subiecților, respectiv pe cea formativă, altele vizându-l pe cercetător.

Responsabilitatea maximă îi revine, atât în realizarea designului cât și în derularea experimentului propriu-zis, acestuia din urmă, fiindcă e util ca el să cuprindă, înainte de începerea experimentului, tabloul mental și scriptic al întregului schelet investigativ ce urmează să fie îmbrăcat în rezultate, datorate, în mare măsură, influențelor pe care le au elementele ce compun designul cercetării. Ne referim la finalități, ipoteză, variabile, la eșantionul de subiecți și la eșantionul de conținut, la metodologia utilizată și la resursele materiale, precum și la rolul pe care îl joacă fiecare în etapele cercetării.

Menționăm că studiul prezentat face parte dintr-o cercetare mai amplă, realizată de noi. Referindu-se la designul acesteia, pedagogul Miron Ionescu subliniază: „nota particulară a cercetării [...] constă în faptul că, în realizarea ei, autoarea a jucat dublu rol: unul de cadru didactic, manager al clasei de elevi aflat în relație nemijlocită cu grupul și rolul de cercetător, ceea ce i-a dat posibilitatea să proiecteze, să organizeze și să realizeze activitatea

intra muros, respectiv din interiorul procesului de învățământ¹. Adăugăm acestor afirmații concluzia la care am ajuns: că este șansa dascălului-practician de a descoperi *noul* și de a deveni „creator în domeniul său de activitate”², atunci când este pregătit să devină și dascăl-cercetător.

References:

1. *** *Comoara satelor*, Anul I, Nr. 1-12, Revistă lunară de folklor, editată de Tipografia Seminarului greco-catolic Blaj, director-editor Traian German, 1923.
2. Bocoș, Mușata, *Teoria și practica cercetării pedagogice*, Cluj-Napoca, Edit. Casa Cărții de Știință, 2003.
3. Drăgan, Ioan, Nicola, Ioan, *Cercetarea psihopedagogică*, Tîrgu-Mureș, Edit. Tipomur, 1993.
4. Ionescu, Miron, *Instrucție și educație*, Cluj-Napoca, Garamond, 2003.
5. Negruțiu, Silvia, *Educația prin valorile arhetipale. O perspectivă realizabilă*, Cluj-Napoca, Edit. Presa Universitară Clujeană, 2011.
6. Negruțiu, Silvia, *Cultură și Civilizație Românească. Curs opțional pentru învățământul primar*, Tîrgu-Mureș, Edit. Universității Petru Maior, 2008.
7. Ștefan, Mircea, *Lexicon Pedagogic*, București, Edit. Aramis, 2006.

¹ În prefața lucrării: Silvia, Negruțiu, *Educația prin valorile arhetipale. O perspectivă realizabilă*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2011, p. 14.

² Ion, Drăgan, Ioan, Nicola, *Cercetarea psihopedagogică*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Tîrgu-Mureș, Editura Tipomur, 1995, p. 6.